

A Z-Shell

Írta: Peter Kelly (critter)

Mi ez?

Amikor beviszel egy parancsot a Linux-parancssorban, akkor szöveget írsz be a héjba, ami közted és az operációs rendszer között fordítóként működik. Ez általában áttekinthető és a felhasználó egyszerűen begépeli a parancsát, vagy végrehajtja a szkriptjét anélkül, hogy tudna ilyen evilági dolgokról.

A legtöbb Linux disztribúció által alapból használt héj az általában bash-ként említett Bourne Again SHell. A Unix felhasználók az erőteljesebb Korn shell-t, ksh-t, vagy csh-ként, vagy c-shell-ként ismert c nyelvi shell-t használják. Ha sok időt töltesz a parancssorral, akkor érdemes lehet megpróbálnod az ennél is erősebb zsh-ként is ismert z-shell-t, ami a PCLinuxOS tárolójában elérhető.

Mire képes?

Íme néhány azok közül az okok közül, amik miatt a zsh-n érdemes gondolkodni:

- parancskiegészítés, ami kiterjed mind a parancsokra, mind az opciókra és argumentumokra;
- helyesírás-ellenőrzés;
- kötegelt átnevezés;
- témázhatóság és kiterjesztett prompt, beleértve a jobbra rendezést és az automatikus elrejtést;
- kiterjesztett „dzsóker”-használat;
- többszörös átirányítás tee nélkül;
- betölthető modulok olyanok kiterjesztésére, mint matematikai rutinok és hálózati együttműködés;
- többsoros parancsszerkesztés;
- sokkal teljesebb kiterjesztés és helyettesítés;
- menüválasztás;

- változók szerkesztése.

Sokkal több van, de ez ad némi képet a zsh képességeiről.

Ezt hogyan csinálja?

A GNU eszközöknek, szövegalapúak lévén, szükségük van egy beviteli és szövegsor-szerkesztési módszerre. Ezt a lehetőséget a readline könyvtár biztosítja. A bash shell és sok „beépített” funkciója ezt a könyvtárat használja, hogy a néha elég lenyűgöző szerkesztési tulajdonságokat, mint a parancskiegészítés, biztosítsa.

A z shell ezt fejlesztette tovább a saját z-shell sorszerkesztőjét, zle-t kialakítva. Ez a szerkesztő általában visszafelé kompatibilis a bash szerkesztési tulajdonságokkal, de sokkal több hasznos „időspórolóval” és trükkel rendelkezik. Elérhetők opciók, amik a zsh-t jobban, vagy kevésbé teszik kompatibilissá a bash-sel és sokkal kötöttebb shell-lekkel, mint az sh, ash és dash, vagy a POSIX shell (amit zavaróan és konzekvensen sh-nak neveznek).

A z-shell leginkább a ksh-hoz, korn shell és legkevésbé a csh-hoz, c-shell hasonlít. A bash-ban jártos felhasználóknak leginkább a sok további eszköz tűnik fel, amiket szívesen bekapcsolnának. Minden más azonnal használható, vagyis nem kell újratulni a parancssori szintaxist. Ez alól egy kivétel van (noha nem volt vele problémám), a többszavas változók meghatározása, de még ennek is van olyan opciója, ami lehetővé teszi a sokkal bash-szerűbb működést, ha ez fontos lenne számodra.

Sokkal több az eltérés a zsh-ban a szkriptelés és a tömbkezelés tekintetében. Például a tömbelemek

indexelése 0-tól indul a bash-ban és egytől a zsh-ban. Ez a tulajdonság megváltoztatható a KSH_ARRAY opcióval, de az összes létező bash szkripted esetén nem lesz gond, köszönhetően `#!/bin/bash`-nak az első sorban, ami közli az operációs rendszerrel, hogy bash-t használjon (vagy bármi mást, amit ide raktál `/bin/sh /usr/bin/perl...`) a fájl parancsainak értelmezésére.

Az említett képességek nem mindegyike van alapból bekapcsolva, és az első futás eléggé unalmas lehet (az unalmasság a parancssorban nagyon jó dolog). Láthatod az első futtatás indító képernyőjét. Itt lehetőséged van aktiválni néhányat azok közül a tulajdonságok közül, amik a zsh-t megkülönböztetik a sokkal hagyományosabb héjaktól.

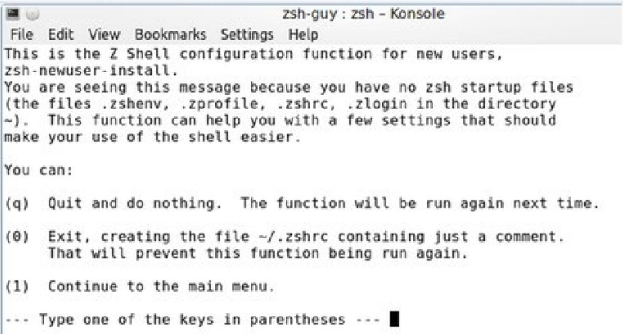
Az olyan disztribúciók wikijében, mint az Arch és a Gentoo, részletes dokumentáció van a zsh-ról, de kifejezetten jelzik, hogy a zsh saját disztribúcióra fordított/csomagolt változatára érvényes. Ebben a bevezetésben bemutatnám, hogyan állítsuk fel és futtassuk a PCLinuxOS által adottat, hogyan állítsuk be és használjunk néhányat a hasznos tulajdonságai közül és talán felébresszem az étvágyad, hogy beruházz a jövőbe.

Telepítés és kezdeti beállítás

Nyisd meg a Synaptic-ot, frissíts és jelöld ki az összes frissítést, majd jelöld be a zsh-t és a zsh-doc-ot telepítésre, vagy parancssorból, végül is ez a cikk arról sor.

```
# apt-get update
# apt-get dist-upgrade
# apt-get install zsh zsh-doc
```

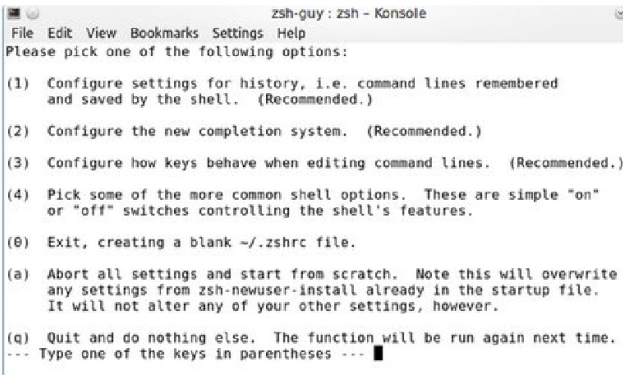
Az első két parancs opcionális, de ajánlott.

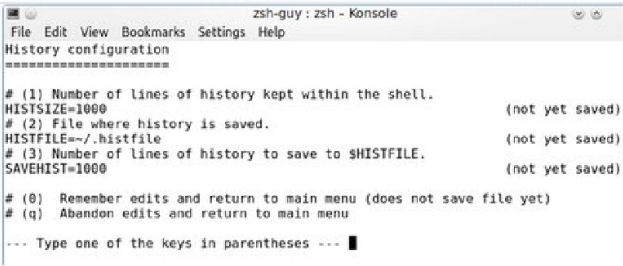
Nyiss parancssort (még mindig bármilyen, általad általában alkalmazott shell-t használhatsz, feltehetően bash-t) és írd be \$ zsh.

Ez megnyit egy z-shell példányt és mivel nincs semmilyen beállított konfigurációs fájl, a következő indító képernyő jelenik meg.

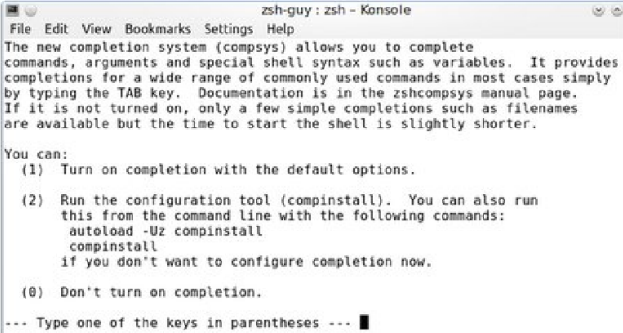
Ez és a következő képernyő lehetővé teszi, hogy beállítsd a kezdeti munkakörnyezetet.

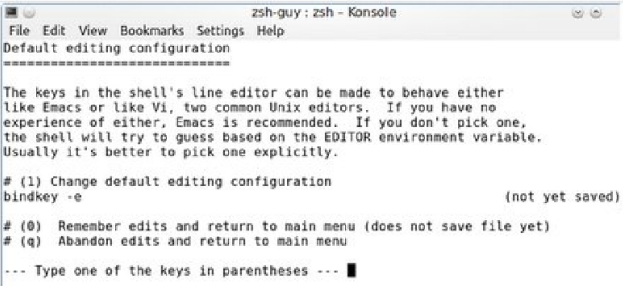
1-et lenyomva a lent bemutatott menühöz hasonló menüt kapsz. Ezeket az opciókat a helyi zsh konfigurációs fájlba menti, így később egyszerű szövegszerkesztővel átirhatod.

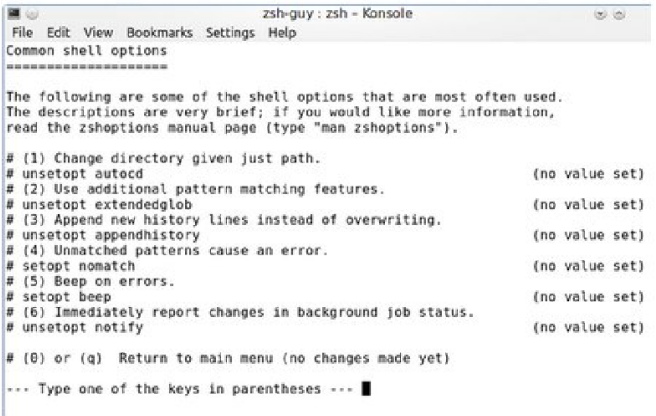
Az 1-es opció az alábbi képernyőt hozza fel. Ha csak nincsen különleges okod ezeknek a beállításoknak a megváltoztatására, akkor írd be 0-t. Semmit sem ment az eszközökből kilépésig, amíg jóvá nem hagyod.

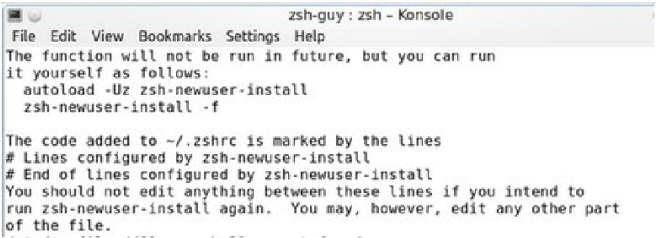
A 2-es opcióval a következő képernyőt kapod. Most csak 1-est írd az alapbeállításokhoz. A zsh-ban a kiegészítés nagyon összetett és az opciók elég zavarosak lehetnek.

3-as opció ezt a képernyőt adja. Ha a vi editort használod, készíthetsz a szerkesztő gombok ahhoz történő igazítására, de a bash emacs billentyűket használ alaphoz (pl. CTRL+a a sor elejére ugráshoz). Így, ha hozzászoktál ezekhez a gyorsbillentyűkhöz, jobb ha amellet maradsz a zavar elkerüléséhez.

A 4-es opció egy kicsit érdekesebb. A shell opciót 1-re, vagy 2-re javasolom állítani. Írd be a opció számát majd válaszd a set-et (beállít).

Végül térj vissza a főmenühöz és válaszd a beállításaid mentése opciót. Most a konfigurációs fájlt kiírja, ideje a zsh-t alap héjnak kijelölni. Ezt a /etc/passwd fájl root-ként történő szerkesztésével, vagy a következő paranccsal lehet:

chsh -s /bin/zsh

Kérni fogja a jelszavadat, majd ki kell jelentkezni a változtatások érvényre juttatásához.

Néhány terminálemulátor, mint a kde konsole és a mate-terminal profilt használ, amelynél meghatározható, hogy mely héj lépjen be indításakor, ezért a profilt szerkeszteni kell a zsh-hoz.

Olvashatod a figyelmeztetést

```
/etc/profile.d/01msec.sh:21: = not found.
```

A figyelmeztetést az msec's egyik biztonsági szkriptje adja, ami ellenőrzi, hogy az aktuális könyvtár a PATH-ban megtalálható-e (ez egy ismert biztonsági ügy és a PCLinuxOS okosan alapból „no”-ra állítja).

Az üzenetet az okozza ahogy a zsh az ellenőrzéseket kezeli. A kód amiatt panaszkodik, ami a /etc/profile.d/01msec.sh 21. sorában található:

```
if [ "$ALLOW_CURDIR_IN_PATH" == "yes"
]; then
```

A probléma a „==” kezelésével van. A régi stílusú operátorokat [] cseréld az előnybe részesített [[]] operátorra, a zsh elégedett lesz, eltűnik a hibaüzenet. Ez teljesen biztonságos, mivel a teszt eredménye ugyanaz. Végül is nekem nem volt gondom. Ahogy tudom, az új stílus a POSIX szabványban nincs benne, ezért tudd, ha a megfelelés gondot okozna.

Tudd, bármely, a .bashrc-ben, vagy a profilban meghatározott alias és függvény itt elérhetetlen lesz, mivel ez új környezet (noha a függvények a bash-ból exportálhatók az alárendelt shell-be export -f-fel).

Parancskiegészítés

Most már a z-shell-ben vagy. Igaz, nem nagyon néz ki másnak – nos, talán a prompt, hamar meg fogjuk

változtatni –, de próbáld ki. Kétségtelenül ismered már a bash parancskiegészítését, de most írd be egy rendszeresen használt parancsot, de elfelejtetted az opcióit. Gépeljük be, hogy mount, üss egy szóközt, majd egy, vagy két kötőjelet és üss <Tab>-ot. Most a zshell kiegészítője megjeleníti a parancs összes opcióját (ha két kötőjelet írtál, akkor a hosszú opciókat), a leírásukkal. Az opció első egy, vagy két betűjét írd be, majd nyomj <Tab>-ot ismét, hogy a zshell befejezze helyettünk a gépelést.

A kiegészítést a zsh kifejezetten jól csinálja. Ha benézel a .zshrc fájlba ezeket a sorokat találod

```
autoload -Uz
compinit compinit
```

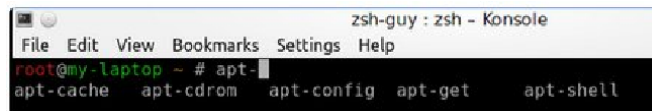
Ez azt jelenti, hogy a zsh-ban a kiegészítést beállító compinit modul betöltődött és végrehajtásra került.

Menüválasztás

Néha nagyon sok kiegészítési opciód van és a <Tab>-os léptetés közöttük nagyon fárasztó lehet. Ezért a zsh biztosít számunkra egy menü kiválasztási lehetőséget. Add a következő sort a .zshrc fájlod végéhez:

```
zstyle ':completion:*' menu select
```

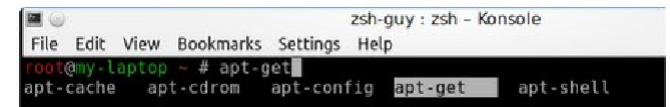
Most tegyük fel, hogy root-ként (feltételezve, hogy a root is zshell-t használ) telepíteni akarsz a gnumeric táblázatkezelő alkalmazást, de nem vagy biztos a csomag pontos nevében, amit a csomagkezelőnek meg kell adnod.

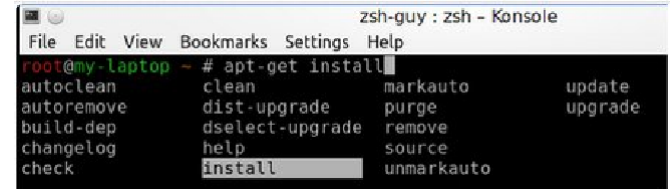
Írd be

apt- (tab)

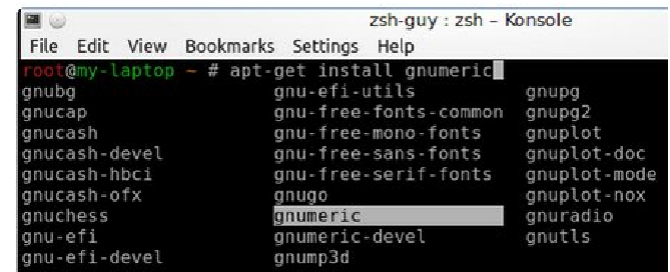
Látni fogod az elérhető parancsok listáját

Nyomj <Tab>-ot és az elsőt kijelöli. Most használd a nyíl gombokat az apt-get kiválasztásához.

Üss egy szóközt és a <Tab>-ot kétszer, hogy az alparancsok listáját megkapd, majd pozicionáld rá az install alparancsra.

Most szóköz után írd be, hogy „gnu” és <Tab> kétszer, és mozgás le a gnumeric-hez, végül <Enter>. Az apt kilistázza az esetleges függőségeket, amiket szintén telepíteni, frissíteni kell, mielőtt a megerősítést kérné a folytatáshoz és telepítéshez.

Noha a zsh sok parancs sok kiegészítését ismeri, elkerülhetetlen, hogy találj olyan parancsot, aminek az opciói a zsh számára ismeretlenek. Ez esetben a zsh lehetővé teszi, hogy beprogramozd a saját parancskiegészítésedet szkript funkcióként, de ez talán meghaladja ennek a bemutatónak a kereteit.

Gépelési ellenőrzés

A gépelés ellenőrzésére két opció van, a `correct` és a `correctall`. Az első a parancsokhoz biztosít ellenőrzést, míg a második az argumentumokat vizsgálja. Nézd meg ezt a képernyőképet.

```

zsh-guy@ny-laptop ~ % lsblk -f /dev/sad
zsh: command not found: lsblk
zsh-guy@ny-laptop ~ % setopt correct
zsh-guy@ny-laptop ~ % lsblk -f /dev/sad
zsh: correct 'lsblk' to 'lsblk' [nyae]? y
lsblk: /dev/sad: not a block device
zsh-guy@ny-laptop ~ % setopt correctall
zsh-guy@ny-laptop ~ % lsblk -f /dev/sad
zsh: correct '/dev/sad' to '/dev/sda' [nyae]? y
NAME      FSTYPE LABEL UUID                                MOUNTPOINT
sda
--sda1 ext4      363e7109-d485-43a5-a075-3b7d0a903608 /
--sda2
--sda5 swap      0e6a459c-616a-4269-9fbd-5db72f37d1b1 [SWAP]
--sda6 ext4      cc2fa3c6-f38e-42a5-98b2-16a28ade80c7 /home
zsh-guy@ny-laptop ~ %
  
```

A parancs amit végre akartam hajtatni

```
lsblk -f /dev/sda
```

de mind az `lsblk` és a `/dev/sda` argumentum gépelési hibát tartalmaz. ENTER-t nyomva a shell szól, hogy nem ismeri az `lsblk` parancsot és megszakít. A „correct” beállítása esetén a parancsot újra hívva és az <Enter>-t lenyomva a shell felismeri a gépelési hibát és kérdezi, hogy javítsa-e ilyen formában

```
zsh: correct 'lsblk' to 'lsblk' [nyae]?
```

„n” beírása azt jelenti, hogy nincs javítás. Estleg van egy olyan alias-od `lsblk` néven, amit a vizsgáló nem ismer. „y” azt jelenti, hogy lépjen tovább, cserélje, „a” azt jelenti, szakítsa meg a parancsot és az „e” a sorszerkesztést jeleníti meg, ha a javaslat nem tetszene.

„y”-t beírva a parancsot kiértékeli, de most azért panaszkodik, hogy a `/dev/sad` nem létezik. A „correctall”-t beállítva és újra próbálva a shell most felajánlja a `/dev/sad` javítását `/dev/sda`-ra. Az „y” kijavítja az argumentumot és a parancs rendben lefut.

A `.zshrc`-ben ezt a két setoption kifejezést beállítva mindez automatikusan történik meg.

Kötegetelt átnevezés

Rendesen, ha fájlt akarsz átnevezni, az `mv` parancsot használsz az egyik névről a másikra mozgatáshoz. A Unix/Linux alatt mindig ez volt a módja. Ha egy csomó fájlt kellett átnevezned, esetleg egy gyakori kiterjesztést, mondjuk a `.zip`-et `.z`-re, akkor az nem volt egyszerű.

Készíthetél egy rutint, hogy végigmenjen a fájlokon, azonosítva a lehetséges jelölteket, vagy használhattad a `find`-ot és az `xargs`-t, vagy az `exec`-t. Telepítetted akár az évek során mások, akik ugyanezen unalmas feladattal szembesültek, által írt eszközök egyikét. Ugyanakkor, ha `zsh`-t futtatsz használhatod a `zmv`-t.

A `zmv` alapból nem érhető el, az alábbi paranccsal kell betölteni

```
autoload -U zmv
```

Rendesen ezt a `.zshrc` fájlba kell beírni. A `zmv` alapvető használata egyezik az `mv`-vel. Vagyis az `mv` forrás cél helyett `zmv` forrás cél lesz.

Azonban van egy lényeges különbség. Ha dzsókert vezetünk be a forrásban (ismert még helyettesítő karakterként is), akkor a kiterjesztett helyettesítést alkalmazhatunk hivatkozásként a célon. A zip-es példánkra visszatérve így működik

```
zmv '(*).zip' '$1.z'
```

Az idézőjelek szükségesek a shell beavatkozásának megakadályozására addig, amíg a `zmv` parancs visszatartja, és a zárójelek a háttérhivakozás létrehozásához kell. Ha lennének ilyen fájljaink (kicsi

az esélye, de talán...)

```
onetestcase.zip
twotestfile.zip
.....
```

és ilyesmire szeretnénk átnevezni

```
one_results_case.z
two_results_file.z
.....
```

Akkor egyszerűen adjuk ki a következő parancsot:

```
zmv '(*).test(*) .zip' '$1_results_$2.z'
```

és az átnevezés megtörténik.

Testreszabás és prompt

Most akkor a prompt-ról. Add ezeket a sorokat a `.zshrc`-hez

```
autoload -U promptinit
promptinit
```

Így a `promptinit` modul betöltődik és végrehajtódik. A `zsh` egy sor előre meghatározott prompt-tal érkezik, amiket ezzel átnézhetsz

```
prompt -l
```

vagy előnézetel így

```
prompt -p
```

A terminálsod háttérétől függően valami ilyen előnézeteket kapsz (következő lap, bal oldalt).

A prompt ezek egyikére állításához egyszerűen add a nevet és a paramétereket a `.zshrc`-ben a `promptini` inicializálása utánra. Például, a `prompt`-ot a `fade`

```
zsh-guy : zsh - Konsole
File Edit View Bookmarks Settings Help

elite2 theme with parameters 'magenta':
[r(zsh-guy@localhost)-(32/pts/2) r(12:11pm:07/26/14) r-
r(%:~) r- command arg1 arg2 ... argn

elite theme:
[r(zsh-guy@localhost)-(12:11pm:07/26) r-""
r(-) r- command arg1 arg2 ... argn

elite theme with parameters 'green yellow':
[r(zsh-guy@localhost)-(12:11pm:07/26) r-""
r(-) r- command arg1 arg2 ... argn

fade theme with parameters 'red':
zsh-guy@localhost Sat Jul 26 12:11:23pm
~/ command arg1 arg2 ... argn

fade theme with parameters 'yellow':
zsh-guy@localhost Sat Jul 26 12:11:23pm
~/ command arg1 arg2 ... argn

fade theme with parameters 'green':
zsh-guy@localhost Sat Jul 26 12:11:23pm
~/ command arg1 arg2 ... argn

fade theme with parameters 'blue':
zsh-guy@localhost Sat Jul 26 12:11:23pm
~/ command arg1 arg2 ... argn
```

```
zsh-guy : zsh - Konsole
File Edit View Bookmarks Settings Help

[r(zsh-guy@localhost)-(32/pts/2) r(12:11pm:07/26/14) r-
r(%:~) r- command arg1 arg2 ... argn

elite2 theme with parameters 'blue':
[r(zsh-guy@localhost)-(32/pts/2) r(12:11pm:07/26/14) r-
r(%:~) r- command arg1 arg2 ... argn

elite2 theme with parameters 'magenta':
[r(zsh-guy@localhost)-(32/pts/2) r(12:11pm:07/26/14) r-
r(%:~) r- command arg1 arg2 ... argn

elite theme:
[r(zsh-guy@localhost)-(12:11pm:07/26) r-""
r(-) r- command arg1 arg2 ... argn

elite theme with parameters 'green yellow':
[r(zsh-guy@localhost)-(12:11pm:07/26) r-""
r(-) r- command arg1 arg2 ... argn

fade theme with parameters 'red':
zsh-guy@localhost Sat Jul 26 12:11:23pm
~/ command arg1 arg2 ... argn

fade theme with parameters 'yellow':
zsh-guy@localhost Sat Jul 26 12:11:23pm
~/ command arg1 arg2 ... argn

fade theme with parameters 'green':
zsh-guy@localhost Sat Jul 26 12:11:23pm
```

témára, kék paraméterrel állításhoz írd be ezt a beállító fájlba:

prompt fade blue

Megjegyzés: az alap prompt egyszerű felhasználóknak általában „\$”, de a zsh-ban az alap a „%”. Én szeretem, mert emlékeztet, hogy zsh-t használok, nem bash-t. A prompt a kiemelt felhasználóknak (pl. root) továbbra is #.

Ha szertenél saját prompt-ot készíteni, az is rendben van. A zsh még azt is megengedi, hogy jobb, vagy bal igazítású prompt legyen, ahol a jobbra álló prompt automatikus eltűnik, ha az írás közelít. A színek kezelése a zsh-ban másképpen megy, tehát mielőtt színes prompt-ot készítenél azt add hozzá:

autoload -U colors
colors

a forrás fájlhoz.

```
zsh-guy : zsh - Konsole
File Edit View Bookmarks Settings Help

zsh-guy@my-laptop Sun Jul 27 11:10:39am
~/ PROMPT="%{$fg[green]}%n%{$reset_color}%{$fg[green]}%m %{$fg_no_bold[yellow]}%2- %{$reset_color}%# "
zsh-guy@my-laptop ~ % RPROMPT="%{$fg_bold[yellow]}%t%{$reset_color}%"
zsh-guy@my-laptop ~ % [11:10AM]
zsh-guy@my-laptop ~ % mount | sed -n '/dev/p' | awk '{ print $1 " is mounted on " $3 }'
/dev/sda1 is mounted on /
/dev/sda6 is mounted on /home
zsh-guy@my-laptop ~ % [11:11AM]
```

A prompt beállítása „PROMPT=”-vel, a jobb prompt „RPROMPT=”-vel van.

A prompt egy szöveg és változó füzérből áll össze, csodálatosan le van írva az Arch Linux wiki-jében [itt](#).

Vedd észre, hogy a jobbos prompt eltűnik az útból, ahogy hosszabb parancsot gépelsz. Amikor megfelelőnek találsz, akkor mentsd a .zshrc-be, a szükséges funkció automatikus betöltése után.

Ha sokkal személyesebbet akarsz, akkor telepítheted a közösségek által készített keretek egyikét, pl.

Robby Russell oh-my-zsh-ját (a git és wget is kell a PCLinuxOS tárolóiból)! Vissza a .zshrc-hez a telepítés előtt. Az oh-my-zshell több mint 120 témát, sok kiegészítőt, modult és alias-t tartalmaz, lehetővé téve a parancssor használatának átalakítását.

Nagyon nem javallt külső tárolókból telepíteni, de úgy vélem, ezzel a csomaggal kapcsolatban kivételt lehet tenni. Azonban ezt neked kell eldöntened. Ha ki akarsz próbálni, írd be ezt egy terminálban.

Wget --no-check-certificate
<https://github.com/robbyrussell/oh-my-zsh/raw/master/tools/install.sh> -O - | sh

Ez mindent beállít a gépeden. Indítsd újra a zsh-t, vagy jelentkezz ki, és be, majd kezd olvasni [a my-zsh docs](#)-ot.

Kiterjesztett behelyettesítés

A fájlnevek helyettesítése fura meghatározás arra, amikor helyettesítő karaktereket, pl. * és ? kezdünk használni a nem ismertek helyett. A parancs

ls -ld D*
hosszú listát ad fel azokról a könyvtárakról, amik nagy „D” betűvel kezdődnek és 0, vagy több karakterrel folytatódnak. Meghatározhatunk tartományokat, osztályokat és karaktercsoportokat, vagy egész számokat. Noha mindez nagyon hasznos, a zsh ennél is tovább megy.

Nagyon hasznos lehetőség a rekurzív helyettesítés, amivel kereshetőek a megfelelő fájlok az adott és az alatti könyvtárakban.

ls **/*.rc

Ez minden rejtett beállító fájl megkeres az adott könyvtárban. A kettős csillag állítja be mindezt. Ha szimbolikus linkeket is belevennéd, akkor használj

három csillagot ***- Ha a mintának megfelelők kivételével minden fájlt keresnéd, indítsd „^”-pal.

```
ls -d ^D*
```

Ez, a nagy „D”-vel kezdődő valamennyi könyvtárat megkeresi.

Másik hasznos funkció, amit a zsh keresője tartalmaz, az a minősítők. Ez egy, a keresési minta legvégén található zárójeles kifejezés, ami csak a minősített fájlok kijelzését engedélyezi.

```
ls -l /etc/*(#q@)
```

A példa megkeresi az összes szimbolikus linket a /etc könyvtárban. Használj „,”-ot a szokásos fájlokhoz, „/”-et a könyvtárakhoz, „@”-ot a linkekhez, „=” a socket-hez, „p”-t a csővezetékekhez. Sok van, sokkal többet tartalmaz a dokumentáció. Hasznos lehet még: * végrehajtható fájlokra és r, w, x a fájlok tulajdonos írási, olvasási és futtatási jogára.

Van még mód a közeli egyezésre a zsh-ban, ami megpróbálja a fájlokat egyeztetni, még ha gépelési hiba is lenne. Ez akkor hasznos, ha nem vagy teljesen biztos a cél nevében.

```
ls -d (#a1)Documents
```

helyesen megtalálja a Documents könyvtárat. A zárójelben szereplő 1 a szám, amennyi hibától eltekint, ám ha túl megengedő vagy, túl sok találatot fogsz kapni. Váltsd az 1-et 10-re és lásd, mire gondolk.

Többszörös átirányítás

Ez egyszerű és nagyon hasznos. A bash-ban ahhoz, hogy egy parancs kimenetét egyszerre megjelenítsd a terminálban és fájlba is küldd, a tee parancsot kell használnod, ami csak két adatfolyamra van korlátozva.

```
cat test_result | tee copy1
```

A zsh-ban ezt is megteheted:

```
<test_result >copy1 >copy2 >copy3
```

és annyi másolatot kapsz, amennyit szeretnél (nem tudom mi a limit). Ez csak egy bemenet és három kimenet. Ha a képernyőre is kiraknád, akkor csövezd a kimenetet egy záró cat parancshoz valahogy így:

```
<test_result >copy1 >copy2 >copy3 | cat
```

Azt hiszem ez sokkal logikusabb.

Globális alias-ok

Ez a bash-típusú shell-ek eleve hasznos alias-ának kiterjesztése. Majd' minden mehet a globális alias-ok közé és majdnem bárhol használható. Amikor a parancssorba beírom, hogy „mount” többet kapok, mint amire általában szükségem van. A kimentet tele van virtuális és nem hardver eredetű csatolási pontokkal, miközben én általában csak a csatoltnak jelölt rendszer-meghajtóimra vagyok kíváncsi.

A globális alias kap egy -g opciót és csak egy ilyen meghatározásom van

```
alias -g mtd='| grep /sd'
```

```
zsh-guy@my-laptop ~ % mount
/dev/sda1 on / type ext4 (rw,commit=0)
none on /proc type proc (rw)
none on /dev/pts type devpts (rw)
/dev/sda6 on /home type ext4 (rw,commit=0)
none on /proc/sys/fs/binfmt_misc type binfmt_misc (rw)
pete on /media/sf_pete type vboxsf (gid=414,rw)
zsh-guy@my-laptop ~ % mount mtd
/dev/sda1 on / type ext4 (rw,commit=0)
/dev/sda6 on /home type ext4 (rw,commit=0)
zsh-guy@my-laptop ~ %
```

Vészre, hogy tartalmazhat függőleges vonal szimbólumot az alias meghatározásában.

Alias toldalékok

A legmodernebb asztali környezetek lehetővé teszik meghatározott fájltypusok hozzárendelését bizonyos alkalmazáshoz. A z-shell alias kiegészítési funkciójával ez parancssorban is lehetséges. Használd az alias-t -s opcióval, majd add hozzá a használandó alkalmazást. Íme néhány a [z-shell wiki](#)-jéből, amiket szeretek.

```
alias -s txt='less -rE'
```

Ezzel lehetőség van .txt kiterjesztésű fájlok parancssorba történő beírását és <Enter>-t nyomva átnézheted a fájlt less-szel. Amikor kilépsz a parancssort kapod vissza.

A következőt nagyon szeretem.

```
alias -s
html="/usr/share/vim/vim62/macros/less
.sh"
```

nyomj entert bármilyen .html fájlra és megnyílik less-szel, de a vim szintaxis kiemelése mellett.

Matematika

Lebegőpontos számolás alapról lehet a zsh-ban. Az egész számok úgy viselkednek mint a bash-ban. Az echo \$((7/3)) eredményként 2-öt ad, miközben az echo \$((7.0/3.0)), ami a bash-ban hibát ad, a zsh-ban 2.3333333333333335-at eredményez – elég jó megközelítés a legtöbb célra.

```
zsh-guy@my-laptop ~ % echo $(( 7/3 ))
2
zsh: unknown function: sin
zsh-guy@my-laptop ~ % zmodload zsh/mathfunc
zsh-guy@my-laptop ~ % echo $(( sin(1.65)/7.87312 ))
0.1266162624796674
zsh-guy@my-laptop ~ %
```

Sokkal komolyabb számításokhoz a bc, vagy a dc eszköz kellett korábban, ám a zsh nagyon jó modul-lal rendelkezik erre. Töltsd be ezzel a paranccsal

```
zmodload zsh/mathfunc
```

Egyáltalán nem kell elolvasnod a dokumentációt, hogy rájöjj, ez neked való, mivel majdnem mindent kezel, amire egy nem-Einsteinnek szüksége lehet.

Auto CD

Egy, aminek aktiválását javaslom az indító beállítá-sokban a „váltás egy adott könyvtárra az útvonal megadásával”. Ez hozzáadja a „setopt autocd”-t a .zshrc-dhez. Nagyon hasznos, hiszen a cd parancs a leggyakrabban használt parancs terminálban – most már majdnem teljesen elfelejtethed!

Ezt az opciót beállítva egyszerűen gépeld be a könyvtár nevét, hogy oda menj.

```
/etc belép          /etc-be;
~                  belép a home
                   könyvtárba;
..                 egy könyvtárat fellép;
/usr/share/icons/locolor
                   belép abba a könyvtárba;
../hicolor a /usr/share/icons/hicolor
                   könyvtárra vált
```

A könyvtár nevének gépelését segítő <Tab>kiegészítés természetesen működik.

További opció, ami hasznos lehet a könyvtárútvonalak elnevezése, ami ezzel a paranccsal aktiválható

```
setopt ctablevars
```

```
zsh: zsh - Konsole
File Edit View Bookmarks Settings Help
zsh-guy@my-laptop ~ % setopt ctablevars
zsh-guy@my-laptop ~ % cd /usr/share/doc/zsh-doc/
zsh-guy@my-laptop ~ % cd /usr/share/doc/zsh-doc/Documentation
zsh-guy@my-laptop ~ % cd /usr/share/doc/zsh-doc/Documentation
zsh-guy@my-laptop ~ %
```

Ha van egy könyvtárad, amit rendszeresen használsz, de eléggé el van ásva a könyvtárszerkezetben, akkor beállíthatsz egy oda mutató változót. Ezután cd a változóra és igen, itt be kell gépelned a cd-t.

A változó neve kerül a prompt-ba, tehát gondoskodj legalább számodra értelmes változónévről. Úgy vélem a képernyőkép prompt időbélyegéből látszik, mennyire javítja teljesítményt a kiegészítés és automatizálás és én még nem is vagyok gyors gépelő.

A könyvtár-verem használata

Többségünknek, ha nem mindnyájunknak van valamilyen eszköze a könyvtár-vermek kezelésére, de én még sosem láttam ilyen rugalmas rendszert, mint amilyen a zsh-é. A bash a pushd-t és a popd-t használja jó hatásokkal, de könnyen el lehet tévedni, amikor gyorsan váltunk sok könyvtár között. Az zsh előnye, hogy lehetővé teszi a vermek közvetlen manipulálását. Ez a hagyományos pushd és popd parancsok kiegészítése.

Egy hosszú terminálfolyamatban tucatnyi könyvtárat látogatok meg, néhány mélyen el van ásva az alkönyvtárakban és gyakran újból belépek egyesekbe másik, messzi könyvtárból.

Az autopushd opció beállításával ez sokkal könnyebb. Minden egyes könyvtár, amit meglátogattam a verembe kerül és az aktuális verem megtekinthető a következő paranccsal:

```
dirs -v
```

Nagyon lusta vagyok, még erre a rövid parancsra is alias-t használok:

```
alias stk='dirs -v'
```

```
zsh-doc : zsh - Konsole
File Edit View Bookmarks Settings Help
zsh-guy@my-laptop sysconfig/networking % stk
0  /etc/sysconfig/networking
1  ~
2  /usr/share/doc
3  /usr/share/doc
4  /usr/share/apps
5  /etc/sysconfig/network-scripts
6  /etc/sysconfig
7  /etc
8  /usr/share/doc/zsh-doc/Documentation
9  /usr/share/doc/zsh-doc
10 ~
zsh-guy@my-laptop sysconfig/networking % cd +9
/usr/share/doc/zsh-doc
zsh-guy@my-laptop doc/zsh-doc %
```

Most egyszerűen válthatsz a megszámozott könyvtárba. Használd a „cd +n”, vagy „cd -n” a veremben fentről, vagy lentől számolva n. könyvtárhoz. Íme egy rövid bemutató a működéséről.

És sok egyéb...

Igen, több is van. A bemutató alig súrolta csak a felszínt, de remélhetőleg eleget mutat ahhoz, hogy ráérez a zsh ízére. Noha sok minden lehetséges a zsh-val, de használható a bash-hoz hasonló módon, vagy csak az általad kedveltekkel kiegészítve.

A dokumentáció jó, noha egy kicsit száraz. Számos kézikönyv és még függvények is vannak benne, hogy segítsék neked a dolgokat megtalálni és még tonnányi infó található az Interneten is.

